

ЗАКОН ЗА ДЪРЖАВНАТА ФИНАНСОВА ИНСПЕКЦИЯ

Обн. ДВ. бр.33 от 21 Април 2006г., изм. ДВ. бр.59 от 21 Юли 2006г., изм. ДВ. бр.59 от 20 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.64 от 7 Август 2007г., изм. ДВ. бр.86 от 26 Октомври 2007г., изм. ДВ. бр.98 от 14 Ноември 2008г., изм. ДВ. бр.42 от 5 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.60 от 5 Август 2011г., изм. ДВ. бр.38 от 18 Май 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013г., изм. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.61 от 11 Август 2015г., изм. ДВ. бр.43 от 7 Юни 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.85 от 24 Октомври 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.11 от 6 Февруари 2024г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда целите, задачите, принципите и обхвата на дейността по държавна финансова инспекция, както и статута и функциите на Агенцията за държавна финансова инспекция, наричана по-нататък "агенцията".

Чл. 2. (1) Основната цел на държавната финансова инспекция е да защитава публичните финансови интереси. (2) Целта по ал. 1 се осъществява от агенцията чрез изпълнение на следните основни задачи:

1. (доп. - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) извършване на последващи финансови инспекции за спазването на нормативните актове, които уреждат бюджетната, финансово-стопанската или отчетната дейност, както и дейността по възлагане и изпълнение на обществени поръчки на организациите и лицата по чл. 4;
2. установяване на нарушения на нормативните актове, уреждащи бюджетната, финансово-стопанската или отчетната дейност, както и на индикатори за извършени измами;
3. разкриване на причинени вреди на имуществото на организациите и лицата по чл. 4;
4. привличане към административнонаказателна и имуществена отговорност на виновните лица при наличието на съответните законови основания;
5. (нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) установяване на измами и нарушения, засягащи финансовите интереси на Европейските общности.

Чл. 3. Държавната финансова инспекция се ръководи от принципите на законност, обективност, служебно начало и конфиденциалност.

Чл. 4. Държавната финансова инспекция се осъществява във:

1. бюджетните организации;
2. (доп. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) държавните предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, както и в общинските предприятия;
3. търговските дружества с блокираща квота държавно или общинско участие в капитала;
4. търговските дружества, в чийто капитал участва с блокираща квота лице по т. 2 или 3;
5. юридическите лица, които имат задължения, гарантирани с държавно или общинско имущество;
6. юридическите лица по Закона за юридическите лица с нестопанска цел и неперсонифицираните дружества по Закона за задълженията и договорите, в които държавата или общината участват пряко или косвено в имуществото им;
7. (доп. - ДВ, бр. 86 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г., доп. - ДВ, бр. 85 от 2017 г.) администраторите на помощ, получателите на държавни или минимални помощи, лицата, финансирани със средства от държавния или от общинските бюджети, по международни договори или програми на Европейския съюз, както и лицата, финансирани със средства от държавните предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон - по отношение разходването на тези средства.

Чл. 5. (1) (Предишен текст на чл. 5 - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) Финансови инспекции се извършват:

1. (изм. - ДВ, бр. 11 от 2024 г.) по постъпили жалби и сигнали за нарушения на бюджетната, финансово-стопанската или отчетната дейност на организациите и лицата по чл. 4, подадени от държавни органи, физически и юридически лица;
2. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) по искане на Агенцията по обществени поръчки или на Сметната палата в законоустановените случаи;

3. (доп. - ДВ, бр. 86 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 85 от 2017 г.) за проверка на правомерното предоставяне и усвояване на държавни или минимални помощи и на разходването на целеви субсидии, предоставени по закона за държавния бюджет на Република България за съответната година и постановления на Министерския съвет;
 4. по искане на Министерския съвет или министъра на финансите;
 5. (изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) при възлагане от органите на прокуратурата по реда на чл. 145, ал. 1, т. 3 от Закона за съдебната власт;
 6. (нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) по сигнали за нарушения, засягащи финансовите интереси на Европейските общности, установени от дирекция "Защита на финансовите интереси на Европейския съюз (АФКОС)" на Министерството на вътрешните работи;
 7. (нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) за спазване на указанията и сроковете по чл. 18, ал. 1, т. 1 и ал. 2.
- (2) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) Освен в случаите по ал. 1 финансови инспекции на дейността по възлагане и изпълнение на обществени поръчки се извършват и периодично въз основа на утвърден годишен план, който е задължителен за изпълнение.
- (3) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) Периодичността за извършване на финансовите инспекции по ал. 2 и конкретните възложители на обществени поръчки, подлежащи на контрол през съответната година, се определят на базата на анализ на информацията за дейността по възлагане и изпълнение на обществени поръчки, оценка на рискови фактори и съобразно административния капацитет на агенцията.
- (4) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) Процедурата за изготвяне на плана по ал. 2 и критериите за оценка на рискови фактори се уреждат с правилника за прилагане на закона.

Глава втора. **АГЕНЦИЯ ЗА ДЪРЖАВНА ФИНАНСОВА ИНСПЕКЦИЯ**

Раздел I. **Структура и функции на Агенцията за държавна финансова инспекция**

- Чл. 6.** (1) Агенцията за държавна финансова инспекция е администрация към министъра на финансите и е юридическо лице на бюджетна издръжка.
- (2) Структурата, съставът и организацията на работа на агенцията се определят с устройствен правилник, приет от Министерския съвет.
- Чл. 7.** Органи на агенцията са директорът и финансовите инспектори.
- Чл. 8.** (1) Агенцията изпълнява следните функции:
1. ръководи, провежда и контролира осъществяването на инспекционната дейност;
 2. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) планира и осъществява последващ контрол за законосъобразност на дейността по възлагането и изпълнението на обществените поръчки;
 3. (нова - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) събира и анализира информация за дейността на лицата по чл. 4 по възлагане и изпълнение на обществени поръчки;
 4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) анализира причините и условията за нарушенията на финансовата дисциплина и предлага мерки за отстраняването им пред компетентните органи;
 5. (доп. - ДВ, бр. 86 от 2007 г., предишна т. 4 - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) дава методически указания на финансовите инспектори за осъществяване на дейностите по този закон и извършва контрол по качеството на инспекционната дейност;
 6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) организира обучение за първоначална професионална подготовка на новоназначените служители, за поддържане и повишаване на квалификацията, както и за придобиване на нови професионални знания и умения на служителите на агенцията;
 7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) осъществява взаимодействие и обмен на информация с други държавни органи;
 8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) сътрудничи с финансово-контролните органи и организации на други държави и международни организации;

9. (нова - ДВ, бр. 98 от 2008 г., предишна т. 8 - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) оказва съдействие на контролорите на Европейската комисия, наричана по-нататък "Комисията", за предоставянето на достъп до помещения и/или документация и носители на компютърни информационни данни, за извършване на контрола и проверките на място - при отказ на проверяваната организация и на лице по чл. 4, т. 7, финансирани със средства по международни договори или програми на Европейския съюз.

(2) Агенцията представя годишен отчет за резултатите от своята дейност на Министерския съвет чрез министъра на финансите до 31 май на следващата година. Отчетът се изпраща за сведение на Народното събрание.

(3) Органите на прокуратурата, на Министерството на вътрешните работи и на агенцията си оказват съдействие при извършване на финансовите инспекции.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) Агенцията и Сметната палата си сътрудничат с цел защита на публичните финансови интереси, включително чрез обмен на информация относно проверените и подлежащите на финансови инспекции или одит възложители на обществени поръчки.

(5) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) Агенцията и Сметната палата съгласуват дейностите си по контрол на възложителите на обществени поръчки по ред, определен със споразумение.

Чл. 9. (1) Агенцията се представлява и ръководи от директор, който се назначава от министъра на финансите съгласувано с министър-председателя, по трудово правоотношение за срок от 4 години, без ограничения в броя на преназначаванията.

(2) За директор на агенцията може да бъде назначено лице, което отговаря на следните изисквания:

1. да е дееспособно;
2. да притежава българско гражданство;
3. да има придобита образователно-квалификационна степен "магистър" по специалностите от професионално направление "икономика" или от професионално направление "право" с придобита правоспособност;
4. да притежава стаж по специалността 10 години, от които най-малко две години на ръководна длъжност;
5. да не е осъждано на лишаване от свобода за умишлено престъпление от общ характер, независимо че е реабилитирано.

(3) Директорът на агенцията се освобождава от министъра на финансите, съгласувано с министър-председателя, преди изтичането на срока по ал. 1:

1. (изм. - ДВ, бр. 11 от 2024 г.) по негово писмено заявление;
2. при трайна фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си, продължила повече от 6 месеца;
3. при влязла в сила присъда, с която е наложено наказание лишаване от свобода за умишлено престъпление;
4. при грубо нарушение или системно неизпълнение на задълженията.

(4) Заместник-директорът на агенцията е служител по трудово правоотношение, който се назначава и освобождава от директора на агенцията съгласувано с министъра на финансите.

(5) Директорът на агенцията назначава и освобождава от длъжност финансовите инспектори и другите служители на агенцията, които трябва да отговарят на изискванията на чл. 11.

Раздел II.

Правомощия на органите на агенцията

Чл. 10. (1) Директорът на агенцията:

1. ръководи и контролира дейността на агенцията;
2. одобрява методически указания за извършването на инспекционната дейност;
3. възлага със заповед извършването на финансови инспекции и насрещни проверки;
4. отговаря за качеството на инспекционната дейност;
5. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) организира професионалната квалификация и обучение на служителите на агенцията съгласно чл. 8, ал. 1, т. 6;
6. представлява агенцията и организира международните и връзки;
7. сключва споразумения за сътрудничество с други държавни органи във връзка с осъществяването на дейността на агенцията;

8. (нова - ДВ, бр. 98 от 2008 г.) възлага със заповед оказването на съдействие на контролорите на Комисията по реда на глава трета "а";

9. (нова - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) утвърждава годишен план на финансовите инспекции на дейността по възлагане и изпълнение на обществени поръчки;

10. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 98 от 2008 г., предишна т. 9 - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) изпълнява и други функции, възложени му със закон или с други нормативни актове.

(2) Директорът на агенцията или упълномощени от него длъжностни лица могат да назначават за сметка на агенцията вещи лица при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.) Въз основа на писмено искане от директора на агенцията или от упълномощени от него длъжностни лица банките са длъжни да предоставят сведения за броя и номерата на съществуващите и закритите сметки на проверяваните организации и лица, а при условията на чл. 62, ал. 6, т. 5 от Закона за кредитните институции - и за движението по тези сметки.

(4) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2008 г.) Когато с акт на орган на агенцията е установен отказ на проверяваната организация или лице по чл. 4 да предостави на финансовите инспектори или на контролорите на Комисията достъп до помещения, транспортни средства, както и до други места, в които се съхранява документация, необходима за изпълнение на инспекцията или проверката, директорът на агенцията или упълномощени от него длъжностни лица правят писмено искане за съдействие от органите на Министерството на вътрешните работи за осигуряване на достъп.

(5) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2008 г.) Когато с акт на орган на агенцията е установен отказ на проверяваната организация или лице по чл. 4 да предостави на финансовите инспектори или на контролорите на Комисията документацията, необходима за изпълнение на инспекцията или проверката, директорът на агенцията или упълномощени от него длъжностни лица правят искане до съда за разрешение за претърсване на помещенията и/или изземване на документацията и до органите на Министерството на вътрешните работи за съдействие при претърсването и/или изземването.

(6) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) Въз основа на писмено искане от директора на агенцията или от упълномощени от него длъжностни лица Агенцията по обществени поръчки, другите държавни органи и управляващите органи на оперативните програми на Европейския съюз са длъжни да предоставят информация за възложителите на обществени поръчки, за броя, вида и стойността на проведените от тях процедури, както и други данни, с които разполагат.

(7) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) Въз основа на писмено искане от директора на агенцията или от упълномощени от него длъжностни лица Сметната палата предоставя информация за включените в годишната програма за одит възложители на обществени поръчки за съответната година.

(8) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) Въз основа на писмено искане от директора на агенцията или от упълномощени от него длъжностни лица всички възложители на обществени поръчки са длъжни да предоставят информация за проведените от тях обществени поръчки, както и за сключените договори за доставки, строителство и услуги през съответната година.

(9) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 98 от 2008 г., предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) Директорът на агенцията или упълномощени от него длъжностни лица информират обществеността за дейността на агенцията и за резултатите от извършени финансови инспекции само след приключването им.

(10) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2011 г, отм. - ДВ, бр. 11 от 2024 г.)

Чл. 11. (1) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Длъжностите в агенцията се заемат съответно по реда на Закона за държавния служител и на Кодекса на труда.

(2) Финансовите инспектори изпълняват правомощията си по служебно правоотношение и трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да имат придобита образователно-квалификационна степен "магистър" по специалностите от професионално направление "икономика" или от професионално направление "право" с придобита правоспособност;

2. да имат стаж по специалността, посочен в устройствения правилник на агенцията.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2011 г., отм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г., в сила от 01.07.2012 г.)

(4) (Отм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г., в сила от 01.07.2012 г.)

(5) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) Стажът на лицата с висше юридическо образование, придобит на длъжност "финансов инспектор" в агенцията, се зачита за стаж по чл. 164, ал. 1 - 7 от Закона за съдебната власт и по чл. 8, ал. 1, т. 3 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност.

Чл. 12. Служителите на агенцията, определени с правилника за прилагане на закона, се застраховат със застраховки "Живот" и "Злополука" от агенцията за сметка на бюджета и.

Чл. 13. При изпълнение на служебните си задължения органите на агенцията имат право:

1. на свободен достъп до цялата информация, включително класифицирана, според нивото им на достъп при спазване на принципа "необходимост да се знае", както и до всички документи, включително на електронен носител, които се съхраняват в проверяваната организация или лице;
2. на свободен достъп до служебните помещения и до всички служители на проверяваната организация или лице;
3. да проверяват активите и пасивите, изградената счетоводна система и всички документи, включително на електронен носител;
4. да изискват в определени от тях срокове от длъжностни лица в проверяваните организации и лица документи, заверени копия на документи, сведения и справки и други документи, които имат значение за извършваните финансови инспекции;
5. да изискват в определени от тях срокове от длъжностни лица в проверяваните организации и лица декларации за всички банкови сметки в страната и в чужбина;
6. да изискват в определени от тях срокове от длъжностни лица в проверяваните организации и лица писмени обяснения по въпроси, свързани с извършваните финансови инспекции;
7. да изискват в определени от тях срокове и да се запознават с докладите на вътрешните одитори, Сметната палата и на други контролни органи, които се съхраняват в проверяваната организация или лице;
8. да изискват заверени копия на документи, сведения и справки от юридически лица и еднолични търговци извън проверяваната организация или лице, свързани с извършването на финансова инспекция;
9. да извършват насрещни проверки в юридически лица и еднолични търговци извън проверяваната организация или лице, когато това е необходимо при извършването на финансова инспекция;
10. да се запознават с материали, събрани в съдебни производства, както и със съдебни решения, които имат значение за инспекционната дейност;
11. да прекратяват достъпа на материалноотговорните лица до проверяваните каси, складове и други чрез тяхното запечатване в присъствието на длъжностно лице от проверявания обект;
12. (нова - ДВ, бр. 98 от 2008 г.) да претърсват помещения, транспортни средства, както и други места, в които се съхраняват документи на проверяваната организация или на лице по чл. 4, и да изземват документи, записи на компютърни информационни данни и носители на компютърни информационни данни за осигуряване на доказателства - със съдействието на органите на Министерството на вътрешните работи след получено разрешение от съда.

Чл. 14. (1) При изпълнение на служебните си задължения финансовите инспектори са длъжни:

1. да се легитимират със служебна карта и заповед за възлагане на финансова инспекция;
 2. въз основа на проверените служебно от тях факти и обстоятелства да отразяват обективно и точно установените резултати от извършената инспекционна дейност, установените нарушения и вреди, причините за настъпването им и виновните лица;
 3. да не разгласяват факти и обстоятелства, станали им известни при или по повод изпълнение на служебните им задължения, освен в случаите, предвидени със закон.
- (2) Финансовите инспектори и вещите лица, назначени от директора на агенцията или от упълномощени от него лица, са длъжни да си направят отвод, когато през последните три години:
1. са работили в проверяваната организация или лице;
 2. са участвали в ръководните или контролните органи на организациите и/или лицата по т. 1;
 3. имат личен интерес от проверяваната дейност;
 4. (доп. - ДВ, бр. 42 от 2009 г.) техен съпруг, лице, с което се намира във фактическо съжителство, роднина по права линия без ограничения, по сребрена линия до четвърта степен включително или по сватовство до четвърта степен включително са работили като отчетници или са били в ръководните или в контролните органи на проверяваната организация или лице.

(3) При възникване и констатиране на обстоятелствата по ал. 2 финансовият инспектор или вещото лице уведомява писмено директора на агенцията или упълномощеното от него длъжностно лице.

(4) Преценката за основателността на отвода в случаите по ал. 2, т. 3 се прави от директора на агенцията или от упълномощени от него длъжностни лица.

Чл. 15. (1) Всяко лице от проверяваните организации или лица по чл. 4 е длъжно да:

1. оказва съдействие и да не възпрепятства финансовите инспектори при изпълнение на задълженията им;

2. осигурява свободен достъп на финансовите инспектори до служебните помещения и до цялата документация;

3. предоставя в определени от финансовите инспектори срокове документи, заверени копия от документи, сведения, справки, декларации за банковите сметки и писмени обяснения, както и докладите по чл. 13, т. 7;

4. представя в определени от финансовите инспектори срокове точни сведения, справки, декларации, документи и заверени копия от документи;

5. (нова - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) представя в определени от финансовите инспектори срокове документи на чужд език заедно със заверен превод на български език.

(2) Лице по ал. 1 няма право да отказва достъп до информация, като се позовава пред финансовите инспектори на своя или чужда търговска или банкова тайна, както и на информация, класифицирана като държавна или служебна тайна, при спазване изискванията на Закона за защита на класифицираната информация.

(3) Лицата по чл. 13, т. 8 са длъжни да представят в определените срокове на органите на агенцията заверени копия на документи, сведения и справки, когато им бъдат поискани.

Раздел III.

Извършване на финансова инспекция

Чл. 16. (1) Финансовите инспекции се извършват от финансовите инспектори на агенцията въз основа на заповед на директора на агенцията или упълномощени от него длъжностни лица.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 11 от 2024 г.) Заповедта по ал. 1 не подлежи на обжалване. Заповедта може да се създава и като електронен документ съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ, L 257/73 от 28 август 2014 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 910/2014", и на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги.

Чл. 17. (1) За резултатите от финансовата инспекция съответният финансов инспектор изготвя доклад, който съдържа направените констатации, подкрепени с доказателства.

(2) След връчването на доклада ръководителят на проверяваната организация или лице може да даде писмено становище в 14-дневен срок от връчването на доклада.

(3) По реда и в срока по ал. 2 копие от съответните констатации от доклада и доказателствата към тях се предоставят за писмено становище на лицата, чиято дейност е била обект на финансовата инспекция.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Финансовият инспектор, извършил финансовата инспекция, се произнася с мотивирано писмено заключение в 14-дневен срок от постъпването на писмените становища по ал. 2 и 3. Мотивираното писмено заключение се представя на ръководителя на проверяваната организация или лице, както и на лицата по ал. 3, в 14-дневен срок.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) Докладът по ал. 1, мотивираното писмено заключение по ал. 4 и писмените становища по ал. 2 и 3 се представят в срок три работни дни на органа, издал заповедта по чл. 16, ал. 1 за предприемане на последващи мерки.

(6) (Нова - ДВ, бр. 11 от 2024 г.) Агенцията публикува на своята интернет страница доклада по ал. 1 и мотивираното писмено заключение по ал. 4 в 14-дневен срок от изготвяне на заключението, при което не се разкрива информация, представляваща търговска тайна, или информация, защитена по силата на закон.

(7) (Нова - ДВ, бр. 11 от 2024 г.) При настъпила промяна след приключване на финансовата инспекция, включително свързана с административнонаказателно и/или начетно производство, информацията по ал. 6 се актуализира в 7-дневен срок от настъпването на новите обстоятелства.

(8) (Нова - ДВ, бр. 11 от 2024 г.) Посочените в ал. 1 - 4 документи може да се създават и като електронен документ съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 910/2014 и на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги.

(9) (Нова - ДВ, бр. 11 от 2024 г.) Връчването и представянето на документите по ал. 1 - 4 на получателя се извършват по реда, предвиден в правилника за прилагане на закона, или чрез изпращане по електронен път при условията и по реда на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги и/или Закона за електронното управление.

Раздел IV. Последващи мерки

Чл. 18. (1) В зависимост от резултатите от извършената инспекционна дейност директорът на агенцията или упълномощени от него длъжностни лица:

1. дават писмени указания на ръководителя на проверяваната организация или лице за преустановяване извършването на нарушения и/или за отстраняване на вредните последици от тях;
2. правят предложения пред компетентните органи за спиране на действия, които водят до извършване на нарушения или до причиняване на вреди на проверяваните организации и лица;
3. правят предложения пред компетентните органи за отмяна на незаконни актове на ръководители на проверяваните организации и лица;
4. предлагат на компетентните органи търсене на имуществена и/или дисциплинарна отговорност по съответния ред;
5. предлагат на министъра на финансите да преустанови трансфера на определените със закона за държавния бюджет на Република България за съответната година субсидии или да блокира сметките на бюджетни организации до отстраняване на нарушенията.

(2) Ръководителите на проверяваните организации или лица в случаите по ал. 1, т. 1 в срок до два месеца от даване на указанията са длъжни писмено да уведомят директора на агенцията за предприетите действия.

(3) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Компетентните органи по ал. 1, т. 2, 3 и 4 в срок до два месеца са длъжни писмено да уведомят директора на агенцията за предприетите действия. Сроктът започва да тече от датата на получаване на предложението.

Чл. 19. (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) При наличие на данни за извършено престъпление копие от доклада по чл. 17, ал. 1 заедно с доказателствата към него, становищата по чл. 17, ал. 2 и 3 и заключението по чл. 17, ал. 4 се изпращат на органите на прокуратурата в срок 7 работни дни.

Чл. 20. (1) За резултатите от извършената финансова инспекция на организациите по чл. 4, т. 1 при констатиране на нарушения се изпраща информация на горестоящата организация.

(2) При финансова инспекция на общини и разпоредители със средства от общинските бюджети при констатиране на нарушения информация се изпраща и на съответния общински съвет.

(3) За резултатите от финансова инспекция на лицата по чл. 4, т. 2 и 3 при констатиране на нарушения информация се изпраща на органа, упражняващ правата на собственост на държавата или общините в проверяваното лице.

(4) За резултатите от финансовата инспекция на търговски дружества по чл. 4, т. 4 при констатиране на нарушения информация се изпраща на юридическото лице, което притежава блокираща квота в капитала.

(5) Когато е извършена финансова инспекция на търговско дружество, намиращо се в производство по несъстоятелност или ликвидация, при констатиране на нарушения информация се изпраща на органа, упражняващ правата на собственост на държавата или общината.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) За лица, финансирани от държавния бюджет, общинските бюджети, по международни договори или програми на Европейския съюз, както и за лица, финансирани със средства от държавните предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, при констатиране на нарушения информация се изпраща и до финансиращия орган.

Глава трета. ИМУЩЕСТВЕНА ОТГОВОРНОСТ

Чл. 21. (1) За противоправно причинени вреди на организациите или лицата по чл. 4, т. 1 - 3, установени при финансова инспекция по този закон, които са пряка и непосредствена последица от поведението на виновните лица, те носят пълна имуществена отговорност, когато вредата е:

1. причинена умишлено, или
2. от липси, или
3. причинена не при или по повод изпълнение на служебните задължения.

(2) Когато вредата е причинена от няколко лица, те отговарят солидарно.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Лицата, получили нещо без правно основание или по дарение в резултат от действието на причинителя на вредата, дължат връщането му, като отговарят солидарно с причинителя на вредата. Когато полученото е възнаграждение или обезщетение по трудово или по служебно правоотношение, получателите не дължат връщането му, ако са били добросъвестни. Добросъвестността се предполага до доказване на противното.

(4) Лица, които са разпоредили или допуснали незаконни плащания, носят пълна имуществена отговорност солидарно с лицата по ал. 3.

Чл. 22. (1) Когато са налице условията за търсене на пълна имуществена отговорност по този закон, финансовите инспектори съставят акт за начет.

(2) Фактическите констатации в акта за начет трябва да бъдат подкрепени с доказателства.

(3) По съставените актове за начет начетените лица правят писмени възражения в срок, определен от финансовия инспектор, който не може да бъде по-кратък от 14 дни след връчване на акта.

(4) По основателността на възраженията финансовите инспектори се произнасят с мотивирано писмено заключение в 14-дневен срок след получаване на възраженията по ал. 3.

(5) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 01.03.2008 г.) Фактическите констатации в акта за начет се смятат за истински до доказване на противното.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 01.03.2008 г.) Когато след допълнителна проверка се установи, че направените възражения са основателни и по същество променят констатациите в акта за начет, образуваното производство по акта за начет се прекратява по ред, определен в правилника за прилагане на закона.

(7) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) След приключване на процедурата по ал. 1 - 4 актът за начет и приложенията към него се изпращат в 14-дневен срок на прокуратурата за проверка дали са данни за извършено престъпление от общ характер.

Чл. 23. Към имуществена отговорност по този закон могат да бъдат привлечени лицата, които:

1. получават, събират, съхраняват, разходват или отчитат имущество;
2. упражняват контрол върху лицата по т. 1;
3. упражняват контрол върху бюджетната, финансово-стопанската и отчетната дейност на проверяваната организация или лице;
4. управляват или се разпореждат с имущество;
5. са посочени в чл. 21, ал. 3.

Чл. 24. Размерът на вредата по този закон се определя към деня на причиняването и, а когато този ден не може да се установи - към деня на откриването на вредата. Размерът на вредата се определя по по-високата от пазарната цена или отчетната стойност.

Чл. 25. Вреда, причинена във валута, се възстановява в същата валута или в левове по най-високия курс на Българската народна банка към деня на причиняването, откриването или възстановяването.

Чл. 26. Отговорните за причиняването на вредата лица дължат законна лихва от деня на причиняването и, а ако този ден не може да се установи - от деня на откриването и до деня на възстановяването на вредата.

Чл. 27. (1) Имуществената отговорност, включително лихвите, се погасяват с изтичане на 5-годишна давност от деня на причиняването на вредата, а ако този ден не може да се установи - от деня на откриването и.

(2) Давността по ал. 1, освен при условията на Закона за задълженията и договорите, се прекъсва и със съставянето на акт за начет.

(3) Независимо от спирането и прекъсването на давността, имуществена отговорност по този закон не се търси, ако са изтекли 10 години от причиняване на вредата.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 01.03.2008 г.) Въз основа на акта за начет се издава заповед за незабавно изпълнение по реда на чл. 418 от Гражданския процесуален кодекс.

(5) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) Организациите и лицата по чл. 4, т. 1 - 3 са длъжни да поискат от съда да постанови незабавно изпълнение на вземането по акта за начет и да издаде изпълнителен лист.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 60 от 2011 г.) Организациите и лицата по чл. 4, т. 1 - 3 не могат да правят отказ от иска по акта за начет, включително за лихвите.

Чл. 28. Длъжностните лица не носят имуществена отговорност при изпълнение на незаконно или неправилно разпореждане на ръководителя, в случаите когато са възразили писмено срещу това разпореждане, освен ако изпълнението на разпореждането не съставлява престъпление.

Чл. 29. Имуштествената отговорност се изключва, когато причинените вреди са настъпили поради: естествени фири, непреодолима сила или случайно събитие, нормален производствено-стопански риск, неизбежна отбрана в рамките на необходимите предели или констатирани по надлежния ред вредоносни действия на трети лица.

Чл. 30. Материалноотговорните лица се освобождават от имуществена отговорност, когато установените липси могат да бъдат компенсирани с констатирани при финансовата инспекция излишъци, ако са налице следните условия:

1. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) излишъците и липсите да са установени при материална проверка на материалните активи, които подлежат на отчитане;
2. да съществува причинно-следствена зависимост между липсите и излишъците, тоест вредоносният факт едновременно да е причинил и полза, която трябва да се приспадне от вредата.

Чл. 31. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 61 от 2015 г., в сила от 01.11.2015 г.) Министърът на отбраната, министърът на вътрешните работи и началникът на Националната служба за охрана организират звена за материални проверки в подчинените им структури.

(2) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 61 от 2015 г., в сила от 01.11.2015 г.) Контролните органи по ал. 1 проверяват дейността на материалноотговорните лица в Министерството на отбраната, в Министерството на вътрешните работи и в Националната служба за охрана по отношение на събирането, съхраняването, разходването и отчитането на поверените им активи чрез материални проверки.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Контролът по ал. 1 не изключва контрола, осъществяван от органите на агенцията.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 86 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 61 от 2015 г., в сила от 01.11.2015 г.) Разпоредбите на тази глава се прилагат и в случаите, когато служителите на звената по ал. 1 извършват материални проверки в структурите на съответното ведомство.

Глава трета "а".

ОКАЗВАНЕ СЪДЕЙСТВИЕ НА КОНТРОЛЪОРИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕТО НА ДОСТЪП ДО ПОМЕЩЕНИЯ И/ИЛИ ДОКУМЕНТАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОНТРОЛА И ПРОВЕРКИТЕ НА МЯСТО ПО РЕГЛАМЕНТ № 2185/96 НА СЪВЕТА (ЕВРАТОМ, ЕО) ОТ 11 НОЕМВРИ 1996 Г. ОТНОСНО КОНТРОЛА И ПРОВЕРКИТЕ НА МЯСТО, ИЗВЪРШВАНИ ОТ КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА НА ФИНАНСОВИТЕ ИНТЕРЕСИ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ СРЕЩУ ИЗМАМИ И ДРУГИ НЕРЕДНОСТИ (НОВА - ДВ, БР. 98 ОТ 2008 Г.)

Чл. 31а. (Нов - ДВ, бр. 98 от 2008 г.) По реда на тази глава се оказва съдействие на контролърите на Комисията при осъществяване на контрол и проверки на място в случаите, когато е:

1. отказан достъп до помещения, транспортни средства, както и до други места, в които се съхраняват документи, записи на компютърни информационни данни, носители на компютърни информационни данни на проверяваната организация или на лице по чл. 4, т. 7, финансирани със средства по международни договори или програми на Европейския съюз;

2. отказано предоставянето на документи, записи на компютърни информационни данни, носители на компютърни информационни данни, необходими за проверката, при осигурен достъп по т. 1.

Чл. 31б. (Нов - ДВ, бр. 98 от 2008 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Оказването на съдействие се извършва със заповед на директора на агенцията въз основа на мотивирано писмено искане от директора на дирекция "Защита на финансовите интереси на Европейския съюз (АФКОС)" на Министерството на вътрешните работи.

(2) Искането по ал. 1 съдържа данни за проверяваната организация или лице по чл. 4, т. 7, финансирани със средства по международни договори или програми на Европейския съюз, предмета и целта на контрола или проверката на място и основанията за търсеното съдействие по чл. 31а.

(3) Към искането по ал. 1 се прилагат копия от пълномощното на контролора на Комисията и от документа, в който са посочени предметът и целта на контрола или проверката на място.

Чл. 31в. (Нов - ДВ, бр. 98 от 2008 г.) (1) Заповедта по чл. 31б, ал. 1 съдържа: наименованието и седалището на проверяваните организация или лице; имената и длъжността на финансовия инспектор, който ще оказва съдействие; името и длъжността на контролора на Комисията, на когото ще се оказва съдействие; основанията за оказване на съдействието и срока за изпълнение.

(2) Заповедта по ал. 1 не подлежи на обжалване.

Чл. 31г. (Нов - ДВ, бр. 98 от 2008 г.) Финансовият инспектор установява наличието на основанията по чл. 31а чрез проверка на място в проверяваните организация или лице по чл. 4, т. 7, финансирани със средства по международни договори или програми на Европейския съюз.

Чл. 31д. (Нов - ДВ, бр. 98 от 2008 г.) (1) Когато финансовият инспектор установи, че на контролора на Комисията е отказан достъп до помещения, транспортни средства, както и до други места, в които се съхраняват документи, записи на компютърни информационни данни, носители на компютърни информационни данни на проверяваните организация или лице, той съставя констативен протокол.

(2) При установен отказ по ал. 1 директорът на агенцията прави писмено искане за съдействие до органите на Министерството на вътрешните работи за осигуряване на достъп на контролора на Комисията.

(3) Органите на Министерството на вътрешните работи оказват съдействието по ал. 2 по предвидения в Закона за Министерството на вътрешните работи ред.

Чл. 31е. (Нов - ДВ, бр. 98 от 2008 г.) (1) Когато финансовият инспектор установи, че проверяваните организация или лице, финансирани със средства по международни договори или програми на Европейския съюз, отказват да предоставят документи и/или компютърни информационни данни или техния носител на контролора на Комисията, той съставя констативен протокол и може да прекрати достъпа до помещенията, транспортните средства, както и до други места, в които се съхраняват документи на организацията или лицето, чрез запечатване. За запечатването се съставя отделен протокол.

(2) При установен отказ по ал. 1 директорът на агенцията или оправомощени от него длъжностни лица правят мотивирано искане до районния съд по седалището или адреса на проверяваните организация или лице, или по извършване на действието за претърсване на помещенията, транспортните средства, както и на други места, когато са налице достатъчно данни, че в тях се намират документи и/или компютърни информационни данни, или техният носител, които са от значение за проверката, и за изземването им за обезпечаване на доказателства.

(3) Районният съдия се произнася по искането по ал. 2 незабавно в деня на постъпването му в закрито заседание с мотивирано определение, което не подлежи на обжалване.

(4) След получаване на разрешение по ал. 3 директорът на агенцията или оправомощени от него длъжностни лица правят искане до органите на Министерството на вътрешните работи за съдействие при претърсването и/или изземването.

Чл. 31ж. (Нов - ДВ, бр. 98 от 2008 г.) (1) Претърсването и изземването се извършват от финансовия инспектор със съдействието на представител на Министерството на вътрешните работи в присъствието на:

1. представител на проверяваните организация или лице, финансирани със средства по международни договори или програми на Европейския съюз;
2. контролора на Комисията, и
3. двама свидетели.

(2) Действията по претърсването и/или изземването се удостоверяват с протокол, който съдържа опис на иззетите документи. Протоколът се подписва от всички лица по ал. 1. Отказът на лицето по ал. 1, т. 1 да подпише протокола се удостоверява с подписа на един свидетел.

(3) Протоколът по ал. 2, преведен на английски език, се съставя в 4 еднообразни екземпляра - по един за контролора на Комисията, за финансовия инспектор, за представителя на Министерството на вътрешните работи и за лицето по ал. 1, т. 1.

(4) За неуредените въпроси се прилагат съответно правилата на Наказателно-процесуалния кодекс.

Чл. 31з. (Нов - ДВ, бр. 98 от 2008 г.) Копия от иззетите документи и/или иззетите записи на компютърни информационни данни се предоставят от финансовия инспектор на контролора на Комисията с протокол за приемане и предаване, а оригиналите и иззетите записи на компютърни информационни данни се съхраняват в агенцията до приключване на контрола и проверката на място.

Чл. 31и. (Нов - ДВ, бр. 98 от 2008 г.) Документацията и компютърните информационни данни по чл. 31з се ползват от контролора на Комисията само за целите на контрола и проверката на място.

Чл. 31к. (Нов - ДВ, бр. 98 от 2008 г.) В тридневен срок от приключване на дейността по възложеното съдействие финансовият инспектор докладва писмено на директора на агенцията.

Чл. 31л. (Нов - ДВ, бр. 98 от 2008 г.) Разпоредбите на чл. 31д - 31з се прилагат съответно от органите на агенцията при извършване на инспекционната дейност по този закон.

Глава четвърта. **АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**

Чл. 32. (1) (Доп. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) При упражняването на инспекционна дейност по този закон виновните длъжностни лица, както и лицата, които работят по граждански договори за управление и контрол, ако деянието не съставлява престъпление, се наказват:

1. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г., изм. - ДВ, бр. 11 от 2024 г.) за нарушение на нормативен акт, уреждащ бюджетната, финансово-стопанската или отчетната дейност, ако не е предвидено наказание в съответния нормативен акт - с глоба от 500 до 3000 лв.;

2. (изм. - ДВ, бр. 11 от 2024 г.) за неосигуряване на достъп на финансовите инспектори до служебните помещения и до документацията - с глоба от 500 до 1500 лв.;

3. (изм. - ДВ, бр. 11 от 2024 г.) за непредставяне в определените срокове на органите на агенцията на документи, заверени копия от документи, сведения, справки, декларации за банковите сметки и писмени обяснения - с глоба от 500 до 600 лв.;

4. (изм. - ДВ, бр. 11 от 2024 г.) за представяне на неточни сведения, справки, декларации, документи и заверени копия от документи - с глоба от 500 до 800 лв.;

5. (изм. - ДВ, бр. 11 от 2024 г.) за други действия или бездействия, извън случаите по т. 2 - 4, които възпрепятстват финансовите инспектори при изпълнение на правомощията им - с глоба от 500 до 1500 лв.;

6. (нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 11 от 2024 г.) за неизпълнение на указанията по чл. 18, ал. 1, т. 1 - с глоба от 500 до 2000 лв.;

7. (нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 11 от 2024 г.) за неспазване на предвидения в чл. 18, ал. 2 срок - с глоба от 250 до 1000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 11 от 2024 г.) В случаите по ал. 1, т. 1 на организациите и лицата по чл. 4, т. 2 - 6 се налага и имуществена санкция в размер от 1000 до 4000 лв.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) При извършване на насрещни проверки по този закон виновните лица носят административнонаказателна отговорност за нарушения по ал. 1, т. 2 - 5.

Чл. 32а. (Нов - ДВ, бр. 98 от 2008 г.) При неосигуряване на достъп на контролорите на Комисията до помещения, транспортни средства, както и до други места, в които се съхраняват документи, записи на компютърни информационни данни и носители на компютърни информационни данни на проверяваните организация или лице по чл. 4, т. 7, финансирани със средства по международни договори или програми на Европейския съюз, виновните длъжностни лица, както и лицата, които работят по граждански договори за управление и контрол, се наказват с глоба от 1000 до 5000 лв.

Чл. 32б. (Нов - ДВ, бр. 98 от 2008 г.) При непредставяне на документи и/или компютърни информационни данни, необходими за проверката на контролорите на Комисията, виновните длъжностни лица, както и лицата, които работят по граждански договори за управление и контрол, се наказват с глоба от 1000 до 5000 лв.

Чл. 33. (Доп. - ДВ, бр. 98 от 2008 г.) Когато нарушенията по чл. 32, 32а и 32б са извършени повторно, на нарушителя се налага глоба, съответно имуществена санкция, в двоен размер.

Чл. 34. Който като орган или служител на агенцията наруши или не изпълни задължение, произтичащо от този закон, или превиши правата си, ако деянието не съставлява престъпление, се наказва с глоба от 200 до 1000 лв.

Чл. 35. (1) (Доп. - ДВ, бр. 98 от 2008 г.) Нарушенията по чл. 32, 32а, 32б и 33 се установяват с актове, съставени от финансовите инспектори, а наказателните постановления се издават от директора на агенцията или от упълномощени от него длъжностни лица.

(2) За нарушението по чл. 34 актът за установяване на административно нарушение се съставя и наказателното постановление се издава от длъжностни лица, определени от министъра на финансите.

(3) Съставянето на актовете, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 36. Глобите и имуществените санкции, наложени по този закон, се събират по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на този закон:

1. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2016 г.) "Бюджетни организации" са бюджетните организации по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Закона за публичните финанси.

2. "Блокираща квота" е участие на държавата или общината в капитала на търговско дружество в размер не по-малко от 34 на сто или такова участие, което им осигурява възможността да осуетят вземането на едно от следните решения: за увеличаване или за намаляване на капитала, за преобразуване или за прекратяване на дружеството, за изменение или за допълнение на устава или учредителния договор.

3. "Гарантирани с държавно или общинско имущество" са всички задължения на юридически лица, в полза на които са поети гаранции със средства от държавния и/или общинския бюджет, включително със средства на централизирани фондове, както и със средства и имущество на юридически лица с над 34 на сто държавно или общинско участие в капитала им.

4. "Конфиденциалност" е забрана за органите на агенцията да разгласяват или предоставят на трети лица информация, станала им известна при или по повод изпълнение на служебните им задължения, освен когато това е предвидено в закон.

5. (нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Материална проверка" е фактическа проверка чрез преброяване, претегляне и измерване на наличните материални активи и парични средства, съпоставянето им със счетоводните данни и установяване на резултата от нея.

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Обективност" е принцип, който изисква безпристрастно, пълно и точно установяване на всички факти и обстоятелства, предмет на извършваната финансова инспекция.

7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Служебно начало" е принцип за установяване по инициатива на финансовите инспектори на всички факти и обстоятелства, свързани с проверяваната финансова и стопанска дейност на инспектираните организации или лица.

8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 86 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) "Финансирани със средства от държавния или общинските бюджети, по международни договори или програми на Европейския съюз, както и лицата, финансирани със средства от държавните предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон" са физическите и юридическите лица, получили безвъзмездно средства с общо или целево предназначение от държавния бюджет или от общинските бюджети, по международни договори или програми на Европейския съюз, както и лицата, финансирани със средства от държавните предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон.

9. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Индикатор за измама" е белег, от който може да се направи обоснован извод за преднамерено невярно или неточно представяне на факти.

10. (предишна т. 9 - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което лицето е било наказано за същото по вид нарушение.

§ 1а. (Нов - ДВ, бр. 98 от 2008 г.) Законът въвежда изискванията на Регламент № 2185/96 на Съвета (ЕВРАТОМ, ЕО) от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Този закон отменя Закона за държавния вътрешен финансов контрол (обн., ДВ, бр. 92 от 2000 г.; изм., бр. 28 и 101 от 2002 г., бр. 31 от 2003 г., бр. 38 от 2004 г., бр. 105 от 2005 г.).

§ 3. Започналите и незавършили до влизането в сила на закона производства, включително за търсене на имуществена отговорност, се довършват по досегашния ред.

§ 4. (1) Агенцията за държавна финансова инспекция е правоприменик на архива, пасивите, активите и другите права и задължения на Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол.

(2) Правоотношенията на служителите на Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол се уреждат съгласно чл. 123 от Кодекса на труда и чл. 87а от Закона за държавния служител и в съответствие с определените с устройствения правилник на Агенцията за държавна финансова инспекция структура и числен състав.

(3) Разпоредбата на ал. 2 не се прилага за делегираните вътрешни одитори, чиито служебни правоотношения се уреждат по реда на § 2 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за вътрешния одит в публичния сектор.

(4) До назначаването на директор на агенцията по реда на чл. 9, ал. 1 длъжността се изпълнява от лице, определено със заповед на министъра на финансите, за срок не по-дълъг от 6 месеца.

§ 5. Звената по чл. 31, ал. 1 са правоприменици на съществуващите ревизионни дирекции към министъра на отбраната и министъра на вътрешните работи, организирани по отменения Закон за държавния вътрешен финансов контрол.

§ 6. В Гражданския процесуален кодекс (обн., Изв., бр. 12 от 1952 г.; изм., бр. 92 от 1952 г., бр. 89 от 1953 г., бр. 90 от 1955 г., бр. 90 от 1956 г., бр. 90 от 1958 г., бр. 50 и 90 от 1961 г.; попр., бр. 99 от 1961 г.; изм., ДВ, бр. 1 от 1963 г., бр. 23 от 1968 г., бр. 27 от 1973 г., бр. 89 от 1976 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 28 от 1983 г.; бр. 41 от 1985 г., бр. 27 от 1986 г., бр. 55 от 1987 г., бр. 60 от 1988 г., бр. 31 и 38 от 1989 г., бр. 31 от 1990 г., бр. 62 от 1991 г., бр. 55 от 1992 г., бр. 61 и 93 от 1993 г., бр. 87 от 1995 г., бр. 12, 26, 37, 44 и 104 от 1996 г., бр. 43, 55 и 124 от 1997 г., бр. 21, 59, 70 и 73 от 1998 г., бр. 64 и 103 от 1999 г., бр. 36, 85 и 92 от 2000 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 105 и 113 от 2002 г., бр. 58 и 84 от 2003 г., бр. 28 и 36 от 2004 г., бр. 38, 42, 43, 79, 86, 99 и 105 от 2005 г., бр. 17 от 2006 г.) в чл. 299, ал. 1 думите "Закона за държавния вътрешен финансов контрол" се заменят със "Закона за държавната финансова инспекция", а думите "държавен вътрешен финансов контрол" се заменят с "държавна финансова инспекция".

§ 7. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДВ, бр. 105 от 2005 г.) в чл. 74, ал. 1, т. 3 думите "Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол" се заменят с "Агенцията за държавна финансова инспекция".

§ 8. В Кодекса за застраховането (обн., ДВ, бр. 103 от 2005 г.; изм., бр. 105 от 2005 г.) в чл. 253, ал. 2 думите "Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол" се заменят с "Агенцията за държавна финансова инспекция".

§ 9. В Закона за държавния бюджет на Република България за 2006 г. (ДВ, бр. 105 от 2005 г.) в § 22, ал. 7 от преходните и заключителните разпоредби думите "Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол" се заменят с "Агенцията за държавна финансова инспекция".

§ 10. В Закона за административните нарушения и наказания (обн., ДВ, бр. 92 от 1969 г.; изм., бр. 54 от 1978 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 28 и 101 от 1983 г., бр. 89 от 1986 г., бр. 24 от 1987 г., бр. 94 от 1990 г., бр. 105 от 1991 г., бр. 59 от 1992 г., бр. 102 от 1995 г., бр. 12 и 110 от 1996 г., бр. 11, 15, 59, 85 и 89 от 1998 г., бр. 51, 67 и 114 от 1999 г., бр. 92 от 2000 г., бр. 25, 61 и 101 от 2002 г., бр. 96 от 2004 г., бр. 39 и 79 от 2005 г.) в чл. 34, ал.

2 думите "чл. 41, т. 1 от Закона за държавния вътрешен финансов контрол" се заменят с "чл. 32, ал. 1, т. 1 от Закона за държавната финансова инспекция".

§ 11. В Закона за обществените поръчки (ДВ, бр. 28 от 2004 г.; изм., бр. 53 от 2004 г., бр. 31, 34 и 105 от 2005 г., бр. 18 от 2006 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 123:

а) в ал. 1 думите "Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол" се заменят с "Агенцията за държавна финансова инспекция";

б) в ал. 3 думите "Закона за държавен вътрешен финансов контрол, се проверяват от органите на Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол" се заменят със "Закона за държавната финансова инспекция, се проверяват от органите на Агенцията за държавна финансова инспекция", а думите "осъществяван вътрешен одит" се заменят с "финансова инспекция";

в) в ал. 4 думите "вътрешен одит по Закона за държавния вътрешен финансов контрол" се заменят с "финансова инспекция по Закона за държавната финансова инспекция", а думите "Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол" се заменят с "Агенцията за държавна финансова инспекция";

г) в ал. 5 думите "Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол" се заменят с "Агенцията за държавна финансова инспекция";

д) в ал. 7 думите "Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол" се заменят с "Агенцията за държавна финансова инспекция".

2. В чл. 124, ал. 1 и 2 думите "Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол" се заменят с "Агенцията за държавна финансова инспекция".

3. В чл. 126:

а) в ал. 1 думите "Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол" се заменят с "Агенцията за държавна финансова инспекция", а думите "изводи и препоръки" се заличават;

б) в ал. 5 думите "одитния доклад и" се заменят с "доклада за извършена финансова инспекция или";

в) в ал. 6 думите "извършени проверки" се заменят с "результатите от упражнен контрол", а думите "Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол" се заменят с "Агенцията за държавна финансова инспекция".

4. В чл. 127, ал. 1 думите "Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол" се заменят с "Агенцията за държавна финансова инспекция".

§ 12. В Закона за банките (обн., ДВ, бр. 52 от 1997 г.; изм., бр. 15, 21, 52, 70 и 98 от 1998 г., бр. 54, 103 и 114 от 1999 г., бр. 24, 63, 84 и 92 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г., бр. 45, 91 и 92 от 2002 г., бр. 31 от 2003 г., бр. 19, 31, 39 и 105 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 52, ал. 5, т. 3 се изменя така:

"3. директора на Агенцията за държавна финансова инспекция, когато с акт на орган на агенцията е установено, че:

а) ръководството на проверяваната организация или лице осуетява извършването на инспекционна дейност от органите на агенцията;

б) в проверяваната организация или лице не се води счетоводна отчетност или тя е непълна или недостоверна;

в) има данни за липси;

г) с акт на държавен орган е установено настъпването на случайно събитие, довело до унищожаване на отчетна документация на проверяваната организация или лице."

2. В § 45, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за банките (обн., ДВ бр. 54 от 1999 г.; изм., бр. 103 от 1999 г., бр. 1 и 92 от 2000 г.) думите "да бъдат извършвани финансови ревизии по реда на Закона за държавния вътрешен финансов контрол" се заменят с "извършването на финансова инспекция по реда на Закона за държавната финансова инспекция".

§ 13. В Закона за Сметната палата (обн., ДВ, бр. 109 от 2001 г.; изм., бр. 45 от 2002 г., бр. 31 от 2003 г., бр. 38 от 2004 г., бр. 34 и 105 от 2005 г., бр. 24 и 27 от 2006 г.) в чл. 7, ал. 1, т. 1 думите "държавния вътрешен финансов контрол" се заменят с "Агенцията за държавна финансова инспекция".

§ 14. В Закона за счетоводството (обн., ДВ, бр. 98 от 2001 г.; изм., бр. 91 от 2002 г., бр. 96 от 2004 г., бр. 102 и 105 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 35, ал. 1, т. 1 и 2 думите "външния и вътрешния финансов одит" се заменят с "външния, вътрешния одит и финансовата инспекция".

2. В чл. 48, ал. 1 думите "Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол" се заменят с "Агенцията за държавна финансова инспекция".

§ 15. В Закона за независимия финансов одит (обн., ДВ, бр. 101 от 2001 г.; изм., бр. 91 от 2002 г., бр. 96 от 2004 г., бр. 77 и 105 от 2005 г.) в чл. 16 в текста преди т. 1 думите "вътрешния и външния финансов одит" се заменят с "вътрешния, външния одит и финансовата инспекция".

§ 16. В Закона за отговорността на държавата за вреди, причинени на граждани (обн., ДВ, бр. 60 от 1988 г.; изм., бр. 59 от 1993 г., бр. 12 от 1996 г., бр. 67 от 1999 г., бр. 92 от 2000 г., бр. 105 от 2005 г.) в чл. 9, ал. 2 думите "Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол" се заменят с "Агенцията за държавна финансова инспекция".

§ 17. В Закона за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност (обн., ДВ, бр. 19 от 2005 г.; изм., бр. 86 и 105 от 2005 г.) в чл. 16, ал. 1 думите "Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол" се заменят с "Агенцията за държавна финансова инспекция".

§ 18. В Закона за публичното предлагане на ценни книжа (обн., ДВ, бр. 114 от 1999 г.; изм., бр. 63 и 92 от 2000 г., бр. 28, 61, 93 и 101 от 2002 г., бр. 8, 31, 67 и 71 от 2003 г., бр. 37 от 2004 г., бр. 19, 31, 39, 103 и 105 от 2005 г.) в чл. 71, ал. 6, т. 3 се правят следните изменения:

1. Навсякъде думите "Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол" се заменят с "Агенцията за държавна финансова инспекция", а думите "на агенцията и директорите на териториалните дирекции" се заличават.

2. В буква "а" думите "одитирания обект" се заменят с "проверяваната организация или лице", а думите "вътрешния одит или проверка" се заменят с "финансова инспекция".

3. В буква "б" думите "одитирания обект" се заменят с "проверяваната организация или лице".

4. В буква "г" думите "от вътрешния одит" се заменят с "при финансова инспекция".

5. В буква "д" думите "одитирания обект" се заменят с "проверяваната организация или лице".

§ 19. В Закона за вероизповеданията (ДВ, бр. 120 от 2002 г.) в чл. 25, ал. 3 думите "държавния финансов контрол" се заменят с "Агенцията за държавна финансова инспекция".

§ 20. В Закона за здравословни и безопасни условия на труд (обн., ДВ, бр. 124 от 1997 г.; изм., бр. 86 от 1999 г., бр. 64 и 92 от 2000 г., бр. 25 и 111 от 2001 г., бр. 18 и 114 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 76 от 2005 г.) в чл. 50 думите "Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол" се заменят с "Агенцията за държавна финансова инспекция".

§ 21. В Закона за интеграция на хората с увреждания (обн., ДВ, бр. 81 от 2004 г.; изм., бр. 28, 88, 94, 103 и 105 от 2005 г., бр. 18 от 2006 г.) в чл. 55, ал. 1, т. 1 думите "изпълнителния директор на Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол" се заменят с "директора на Агенцията за държавна финансова инспекция".

§ 22. В Закона за кооперациите (обн., ДВ, бр. 113 от 1999 г.; изм., бр. 92 от 2000 г., бр. 98 от 2001 г., бр. 13 от 2003 г., бр. 102 и 105 от 2005 г.) в чл. 63, ал. 2 думите "глава четвърта "Имуществена отговорност и мерки за отстраняване на нарушенията" от Закона за държавния вътрешен финансов контрол" се заменят с "глава втора, раздел четвърти "Последващи мерки" и глава трета "Имуществена отговорност" от Закона за държавната финансова инспекция".

§ 23. В Закона за насърчаване на заетостта (обн., ДВ, бр. 112 от 2001 г.; изм., бр. 54 и 120 от 2002 г., бр. 26, 86 и 114 от 2003 г., бр. 52 и 81 от 2004 г., бр. 27 и 38 от 2005 г., бр. 18 от 2006 г.) в § 3 от преходните и заключителните разпоредби думите "Държавния вътрешен финансов контрол" се заменят с "Агенцията за държавна финансова инспекция".

§ 24. В Закона за здравното осигуряване (обн., ДВ, бр. 70 от 1998 г.; изм., бр. 93 и 153 от 1998 г., бр. 62, 65, 67, 69, 110 и 113 от 1999 г., бр. 1, 31 и 64 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 1, 54, 74, 107, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 50, 107 и 114 от 2003 г., бр. 28, 38, 49, 70, 85 и 111 от 2004 г., бр. 39, 45, 76, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 17 и 18 от 2006 г.) в чл. 70, ал. 2 думите "Закона за държавния вътрешен финансов контрол" се заменят със "Закона за държавната финансова инспекция".

§ 25. В Закона за държавните такси (обн., Изв., бр. 104 от 1951 г.; изм., бр. 89 от 1959 г., бр. 21 от 1960 г., ДВ, бр. 53 от 1973 г., бр. 87 от 1974 г., бр. 21 от 1975 г., бр. 21 от 1990 г., бр. 55 от 1991 г., бр. 100 от 1992 г., бр. 69, 87 от 1995 г., бр. 37, 100 и 104 от 1996 г., бр. 82, 86 от 1997 г., бр. 133 от 1998 г., бр. 81 от 1999 г., бр. 97 от 2000 г., бр. 62, 63 и 90 от 2002 г., бр. 84, 86 от 2003 г., бр. 24, 36 и 37 от 2004 г., бр. 43 от 2005 г., бр. 18 от 2006 г.)

в чл. 7, ал. 1, изречение второ думите "ведомственият контрол" се заменят с "органите на Агенцията за държавна финансова инспекция".

§ 26. В Закона за опазване на селскостопанското имущество (обн., ДВ, бр. 54 от 1974 г.; изм., бр. 22 от 1976 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 45 от 1984 г., бр. 65 от 1995 г., бр. 44 и 86 от 1996 г., бр. 11 от 1998 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 6, ал. 1, т. 3 думите "Закона за финансов контрол и Закона за държавен и народен контрол" се заменят със "Закона за държавната финансова инспекция".

2. В чл. 15, ал. 1 думите "държавния и народния контрол" се заменят с "Агенцията за държавна финансова инспекция".

3. В чл. 40, ал. 5 думите "Закона за финансов контрол и Закона за държавен и народен контрол" се заменят със "и Закона за държавната финансова инспекция".

§ 27. В Закона за семейни помощи за деца (обн., ДВ, бр. 32 от 2002 г.; изм., бр. 120 от 2002 г., бр. 112 от 2003 г., бр. 69 от 2004 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 21 от 2006 г.) в чл. 11 думите "Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол" се заменят с "Агенцията за държавна финансова инспекция".

§ 28. В Закона за уреждане на необслужваните кредити, договорени до 31 декември 1990 г. (обн., ДВ, бр. 110 от 1993 г.; изм., бр. 112 от 1995 г., бр. 55 от 1997 г., бр. 12, 90, 103 и 111 от 1999 г., бр. 1 и 92 от 2000 г., бр. 28 и 46 от 2002 г., бр. 115 от 2004 г.) в чл. 15, ал. 2 думите "Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол" се заменят с "Агенцията за държавна финансова инспекция".

§ 29. В Закона за юридическите лица с нестопанска цел (обн., ДВ, бр. 81 от 2000 г.; изм., бр. 41 и 98 от 2001 г., бр. 25 и 120 от 2002 г., бр. 42, 102 и 105 от 2005 г.) в чл. 46, ал. 3 и чл. 48, ал. 1 думите "държавния финансов контрол" се заменят с "Агенцията за държавна финансова инспекция".

§ 30. Министерският съвет приема правилник за прилагането на закона в срок до три месеца след влизането му в сила.

§ 31. Министерският съвет приема устройствен правилник на Агенцията за държавна финансова инспекция в срок до три месеца след влизането в сила на закона.

§ 32. Изпълнението на закона се възлага на Министерския съвет.

Законът е приет от 40-то Народно събрание на 6 април 2006 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА КРЕДИТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ

(ОБН. - ДВ, БР. 59 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2007 Г.)

§ 36. Законът влиза в сила от деня на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз, с изключение на § 35, т. 2, която влиза в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ГРАЖДАНСКИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 59 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 01.03.2008 Г.)

§ 61. Кодексът влиза в сила от 1 март 2008 г., с изключение на:

1. част седма "Особени правила относно производството по граждански дела при действие на правото на Европейския съюз";
2. параграф 2, ал. 4;
3. параграф 3 относно отмяната на глава тридесет и втора "а" "Особени правила за признаване и допускане изпълнение на решения на чуждестранни съдилища и на други чуждестранни органи" с чл. 307а - 307д и част седма "Производство за връщане на дете или за упражняване на правото на лични отношения" с чл. 502 - 507;
4. параграф 4, ал. 2;

5. параграф 24;

6. параграф 60,

които влизат в сила три дни след обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНИЯ СЛУЖИТЕЛ

(ОБН. - ДВ, БР. 38 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 01.07.2012 Г.)

§ 84. (В сила от 18.05.2012 г.) В срок до един месец от обнародването на този закон в "Държавен вестник":

1. Министерският съвет привежда Класификатора на длъжностите в администрацията в съответствие с този закон;

2. компетентните органи привеждат устройствените актове на съответната администрация в съответствие с този закон.

§ 85. (1) Правоотношенията с лицата от администрациите по Закона за радиото и телевизията, Закона за независимия финансов одит, Закона за електронните съобщения, Закона за Комисията за финансов надзор, Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, Закона за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност, Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, Кодекса за социално осигуряване, Закона за здравното осигуряване, Закона за подпомагане на земеделските производители и Закона за пътищата се уреждат при условията и по реда на § 36 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за държавния служител (ДВ, бр. 24 от 2006 г.).

(2) С акта за назначаването на държавния служител се:

1. присъжда определения в Класификатора на длъжностите в администрацията минимален ранг за заеманата длъжност, освен ако служителят притежава по-висок ранг;

2. определя индивидуална основна месечна заплата.

(3) Допълнително необходимите средства за осигурителни вноски на лицата по ал. 2 се осигуряват в рамките на разходите за заплати, възнаграждения и осигурителни вноски по бюджетите на съответните разпоредители с бюджетни кредити.

(4) Министерският съвет да извърши необходимите промени по извънбюджетната сметка на Държавен фонд "Земеделие", произтичащи от този закон.

(5) Органите на управление на Националния осигурителен институт и на Националната здравноосигурителна каса да извършат необходимите промени по съответните бюджети, произтичащи от този закон.

(6) Неизползваните отпуски по трудовите правоотношения се запазват и не се компенсират с парични обезщетения.

§ 86. (1) В едномесечен срок от влизането в сила на този закон индивидуалната основна месечна заплата на служителя се определя така, че същата, намалена с дължимия данък и задължителните осигурителни вноски за сметка на осигуреното лице, ако са били дължими, да не е по-ниска от получаваната до този момент брутна месечна заплата, намалена с дължимите задължителни осигурителни вноски за сметка на осигуреното лице, ако са били дължими, и дължимия данък.

(2) В brutната заплата по ал. 1 се включват:

1. основната месечна заплата или основното месечно възнаграждение;

2. допълнителни възнаграждения, които се изплащат постоянно заедно с полагащата се основна месечна заплата или основно месечно възнаграждение и са в зависимост единствено от отработеното време.

§ 87. Законът влиза в сила от 1 юли 2012 г. с изключение на § 84, който влиза в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ

(ОБН. - ДВ, БР. 15 ОТ 2013 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2014 Г.)

§ 123. Законът влиза в сила от 1 януари 2014 г. с изключение на § 115, който влиза в сила от 1 януари 2013 г., и § 18, § 114, § 120, § 121 и § 122, които влизат в сила от 1 февруари 2013 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА НАЦИОНАЛНАТА СЛУЖБА ЗА ОХРАНА**

Преходни и Заключителни разпоредби

(ОБН. - ДВ, БР. 61 ОТ 2015 Г., В СИЛА ОТ 01.11.2015 Г.)

§ 15. Законът влиза в сила от 1 ноември 2015 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНАТА ФИНАНСОВА
ИНСПЕКЦИЯ**

(ОБН. - ДВ, БР. 11 ОТ 2024 Г.)

§ 7. Започналите и незавършили до влизането в сила на закона производства се довършват по досегашния ред.

§ 8. В срок до 5 години след влизането в сила на този закон директорът на Агенцията за държавна финансова инспекция извършва последваща оценка на въздействието на закона при условията и по реда, предвидени в Закона за нормативните актове.

Релевантни актове от Европейското законодателство

Регламенти:

РЕГЛАМЕНТ (ЕВРАТОМ, ЕО) № 2185/96 НА СЪВЕТА от 11 ноември 1996 година относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности